

Analýza využívania obecného majetku pomocou vybraných benchmarkingových indikátorov¹

Analysis of the use of municipal property by means of selective benchmarking indicators

Zuzana BRINDZOVÁ

Abstrakt

V príspevku sa budeme zaoberať komparatívnou analýzou využívania obecného majetku pomocou vybraných benchmarkingových indikátorov. Naším cieľom je ohodnotiť efekty z využitia majetku vybraných subjektov pomocou ukazovateľov benchmarkingu a vzájomne ich porovnávať. Porovnávať budeme obce podľa stanovených veľkostných skupín členených podľa počtu obyvateľov vo všetkých krajoch.

Kľúčové slová

Obecný majetok, benchmarking, ukazovatele efektívnosti, efektívnosť využívania obecného majetku.

Abstract

In this article, we will discuss about the comparative analysis of the use of municipal property by means of selective benchmarking indicators. Our aim is to evaluate the effects of the use of property of selected entities using indicators and benchmarking comparisons between them. We compare the municipality under specified size groups disaggregated by population in all regions.

Key words

Municipal property, benchmarking, performance indicators efficiency of the property.

JEL Classification

H71, H72, H77

---

¹ Príspevok vznikol v rámci riešeného projektu „Experimentálne skúmanie vplyvu motivácie ekonomických subjektov na platenie daní“. Evidenčné číslo projektu: 1/0964/15. Vedúca projektu: PÉLIOVÁ Jana, Ing., PhD.

Vedecký časopis FINANČNÉ TRHY, Bratislava,

Úvod

Postavenie miest a obcí je, okrem iného, podmienené rozsahom majetku, ktorý vlastní. Je však dôležité ako sa hospodárne a účelne s majetkom narába. Využitie potenciálu zvereného majetku závisí od kvality a profesionality volených a výkonných predstaviteľov a úrovne ich manažérskych schopností.² Predpokladom efektívneho riadenia obce sú také rozhodnutia, ktoré vo všeobecnosti vedú k dosahovaniu efektívnosti, hospodárnosti a účinnosti. Benchmarking je založený na princípe vzájomného porovnávania sa s cieľom dosiahnuť lepšie výkony vo vlastnej organizácii. Je to metóda zlepšovania učením sa od druhých.

Pri tejto analýze je dôležitý údaj tykajúci sa počtu obyvateľov jednotlivých obcí výberového súboru a ich kategorizácia podľa veľkosti. Rozhodli sme sa zamerať na obce vo veľkostných kategóriách:

- od 1 001 do 5 000 obyvateľov,
- od 5 001 do 10 000 obyvateľov,
- od 10 001 do 20 000 obyvateľov.

Analýza tak pozostáva zo vzorky 24 obcí, z každého kraja jedna obec spadajúca do veľkostnej kategórie. Súbor obcí sme vybrali tak, aby predstavovali štatisticky preukaznú vzorku, z hľadiska veľkostných skupín a priestorovej alokácie. Pre výpočet benchmarkingových indikátorov je potrebné zistiť vstupné údaje, ktorými sú: celková hodnota majetku obce, počet obyvateľov obce, celková hodnota majetku obce po odpočítaní záväzkov, celkové príjmy z majetku obce, vlastné príjmy obce a kapitálové príjmy a výdavky.

Hodnoty jednotlivých ukazovateľov sme zostavili na základe údajov získaných z výročných správ, zo záverečných účtov a z dokumentov o plnení príjmov pre každú obec za roky 2008 až 2012. Vypočítané hodnoty sú podkladom pre grafické znázornenie vývoja daných hodnôt v sledovanom období. V príspevku využijeme ukazovatele, prostredníctvom ktorých, je možné posúdiť majetkovú silu obcí a reprodukčnú schopnosť obcí, ktoré sa dajú využiť v procese rozhodovania o využití obecného majetku a hodnotenia efektov z využívania

---

² ŽÁRSKA, E. *Finančná kapacita obce ako determinant rozvoja*. [online]. Dostupné na internete: http://kvf.vse.cz/storage/1239811888_sb_zarska.pdf

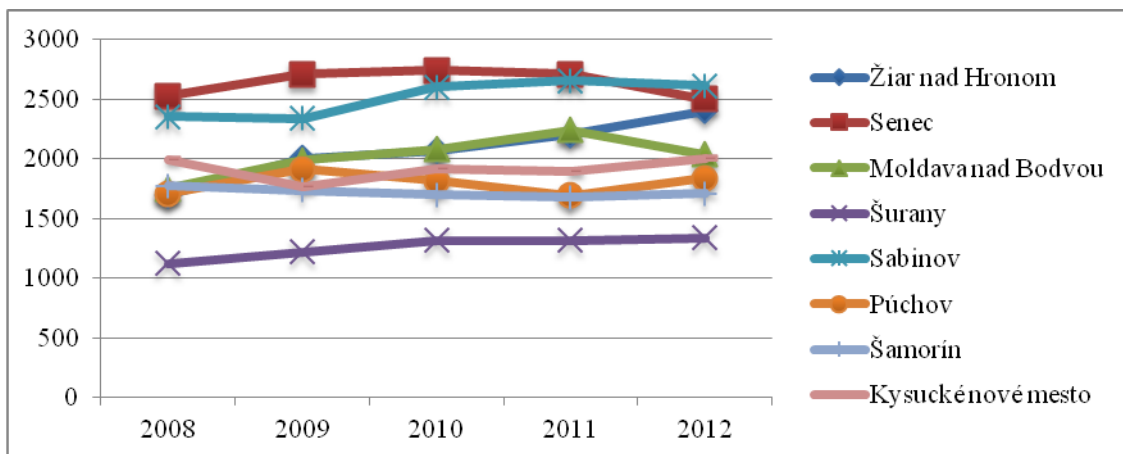
majetku. Po výpočte ukazovateľov sme hodnoty obcí porovnali a určili, ktorá obec ako využíva potenciál z majetku

1. Hrubá majetková sila

„Hrubá majetková sila obce vyjadruje hodnotu majetku obce na jedného obyvateľa obce, podľa ktorej sa dá posúdiť rozvojový potenciál obce viazaný na obecný majetok.“³ Hodnotu tohto indikátora získame pomocou nasledujúceho vzorca:⁴

$$MSh = \frac{\text{celková hodnota majetku obce}}{\text{počet obyvateľov obce}}$$

Graf č. 1: Hrubá majetková sila obcí vo veľkostnej kategórii od 10 tis. - 20 tis. obyv.

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe výročných správ a záverečných účtov

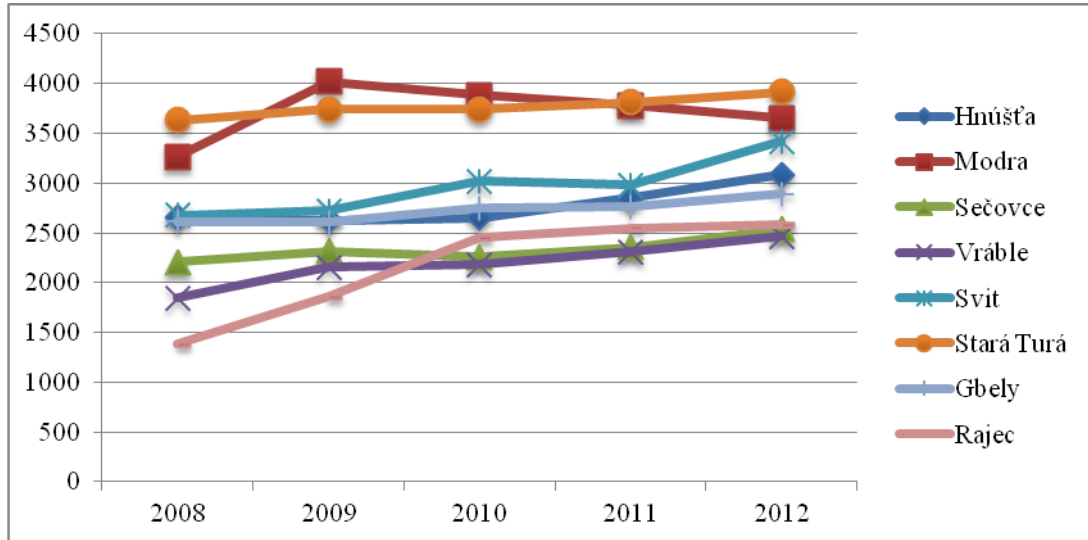
Ukazovateľ hrubej majetkovej sily obce vyjadruje, aká hodnota majetku obce pripadá na jedného obyvateľa. Hodnoty sa menia v závislosti od zmien počtu obyvateľov, či celkového majetku. Z grafu je zrejmé, že najnižšia hodnota majetku na obyvateľa je v meste Šurany, ktorá sa pohybuje v rozmedzí od 1125 eur do 1341 eur na jedného obyvateľa. Naopak najvyššia je v meste Senec, aj keď v roku 2012 mierne klesla. Výraznejšiu zmenu sme

³ PAPANOVÁ, V. – BALÁŽOVÁ, E. 2006. *Majetok obcí*. Nitra: Sapv, 2006. s. 94. ISBN 80-89162-19-3.

⁴ Tamtiež, s.94.

zaznamenali v obci Sabinov v roku 2010, kde majetok na obyvateľa sa oproti rokom 2008 a 2009 zvýšil o viac ako 260 eur. Bolo to spôsobené zvýšením obežného majetku.

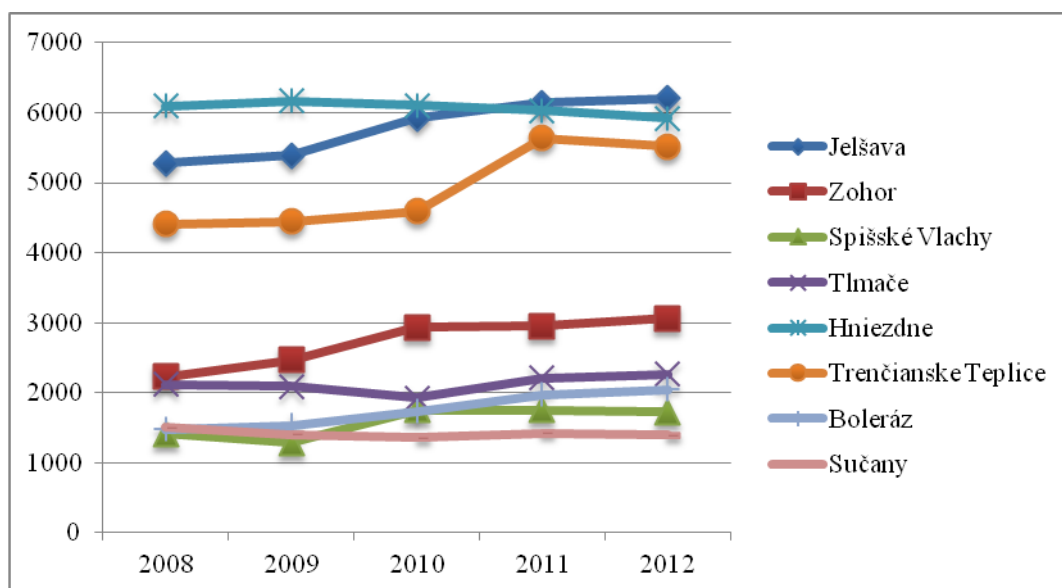
Graf č. 2: Hrubá majetková sila obcí vo veľkostnej kategórii od 5 tis. – 10 tis. obyv.

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe výročných správ a záverečných účtov

Vo veľkostnej kategórii obcí od 5 000 do 10 000 obyvateľov mala hrubá majetková sila rastúcu tendenciu. Najvýraznejší vzrast bol v obci Modra v roku 2009, kde oproti roku 2008 sme zaznamenali 23%-ný nárast. Spôsobilo to zvýšenie obežného majetku. V ďalších rokoch došlo k miernemu zníženiu. V obci Rajec došlo k výraznejšiemu vzrastu, vďaka zvýšeniu dlhodobého hmotného majetku.

Graf č. 3: Hrubá majetková sila obcí vo veľkostnej kategórii od 1 tis. – 5 tis. obyv.

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe výročných správ a záverečných účtov

Aj v tomto prípade môžeme povedať, že majetková sila obcí rástla, avšak len mierne. Rozdiel medzi najnižšou hodnotou v obci Sučany a najvyššou hodnotou v Hniezdom je veľmi výrazná. V roku 2010 je rozdiel v ich hodnotách viac ako 4700 eur. Z uvedených grafov môžeme konštatovať, že v sledovanom období hrubá majetková sila vo väčšine obcí rástla. To znamená, že rástla aj hodnota majetku obcí.

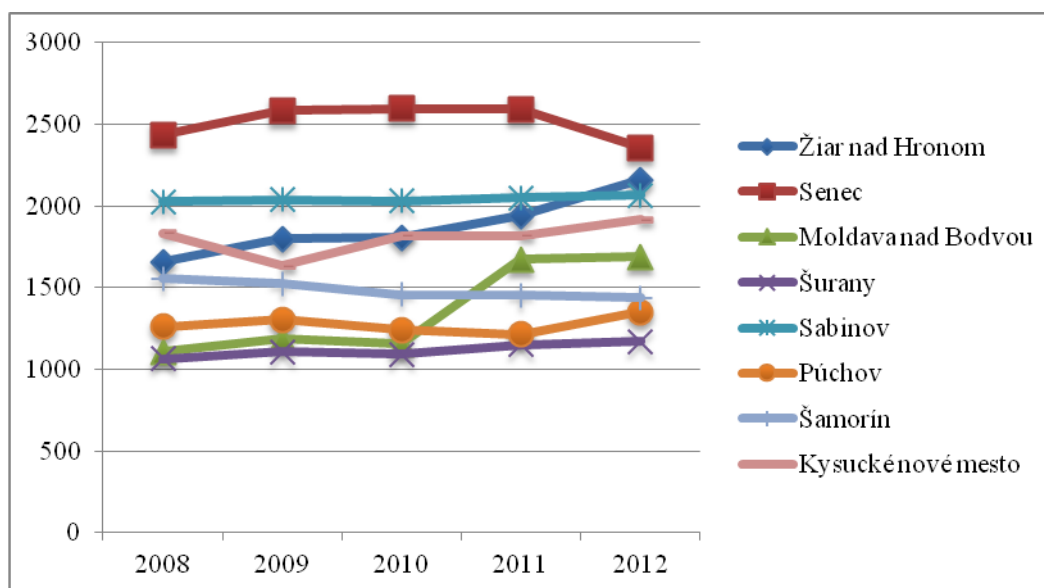
2. Čistá majetková sila

„Čistá majetková sila vyjadruje hodnotu majetku obce na obyvateľa po odpočítaní záväzkov viažucich sa na jeho nadobudnutie. Vyjadri sa zo vzťahu:“⁵

$$MS\check{c} = \frac{\text{celková hodnota majetku obce} - \text{záväzky}}{\text{počet obyvateľov obce}}$$

⁵ PAPCUNOVÁ, V. – BALÁŽOVÁ, E. 2006. *Majetok obcí*. Nitra: Sapv, 2006. s. 95. ISBN 80-89162-19-3. Vedecký časopis FINANČNÉ TRHY, Bratislava,

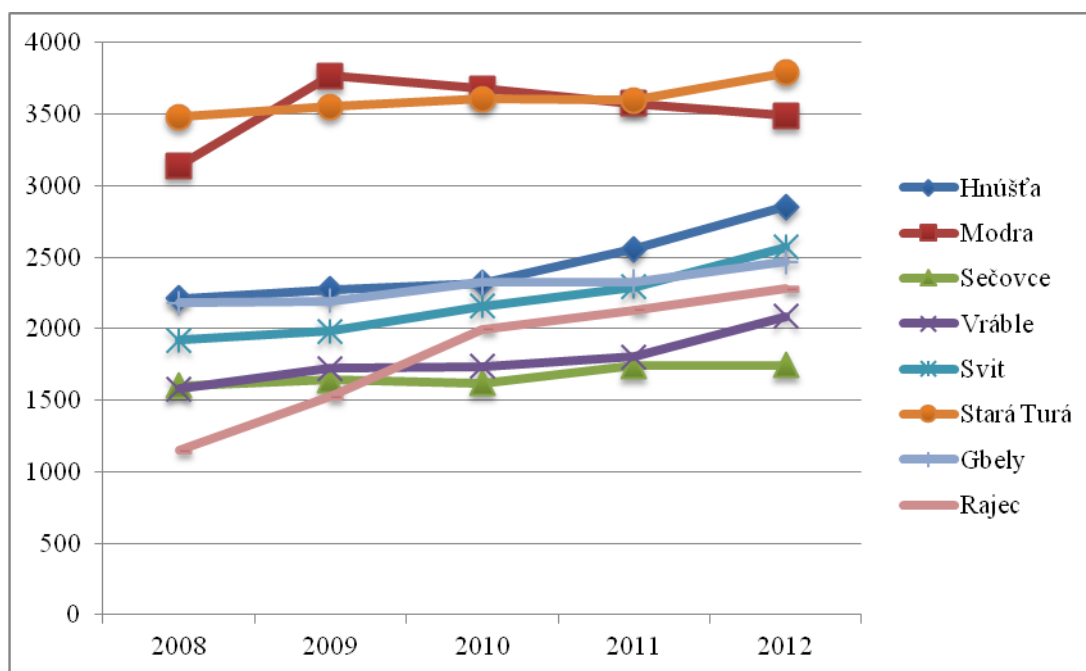
Graf č. 4: Čistá majetková sila obcí vo veľkostnej kategórii od 10 tis. do 20 tis. obyv.

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe výročných správ a záverečných účtov

Čistá majetková sila v tejto veľkostnej kategórii je pomerne stabilná. Avšak v Žiari nad Hronom sledujeme výraznejší rast, najmä v rokoch 2011 a 2012. Je za tým značné zníženie objemu záväzkov. V Moldave nad Bodvou sa čistá majetková sila zvyšovala rastom celkovej hodnoty majetku.

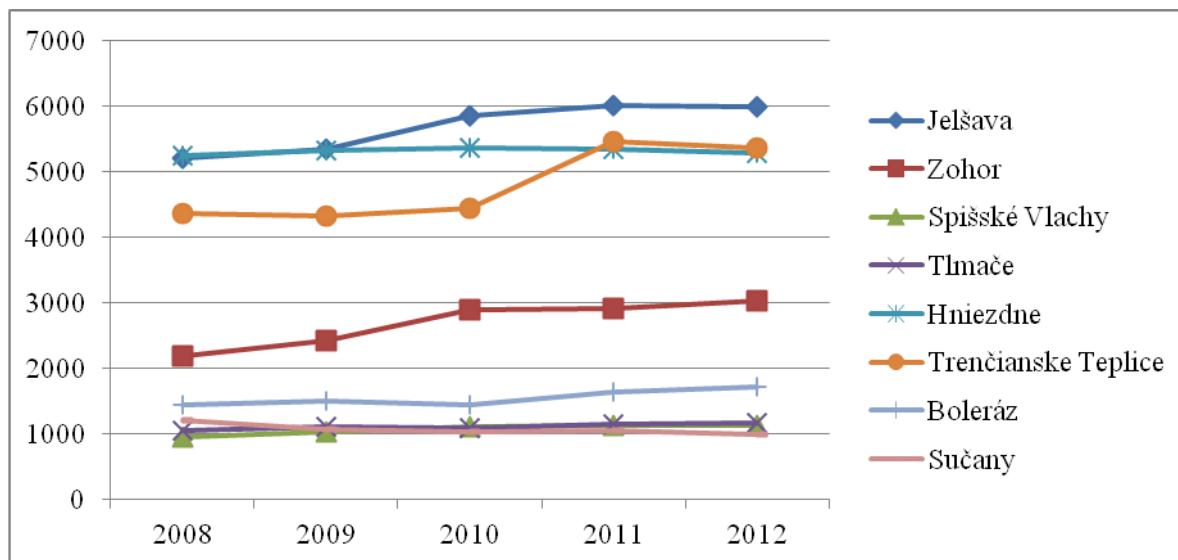
Graf č. 5: Čistá majetková sila obcí vo veľkostnej kategórii od 5 tis. do 10 tis. obyv.

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe výročných správ a záverečných účtov

Obce v tejto vzorke majú rastúcu čistú majetkovú silu, až na výnimku v obci Modra, kde mierne klesanie tohto indikátora spôsobilo znižovanie celkovej hodnoty majetku a tiež aj mierne znižovanie záväzkov. Najvyšší rast čistej majetkovej sily je v Rajci.

Graf č.6: Čistá majetková sila obcí vo veľkostnej kategórii od 1 tis. do 5 tis. obyv.

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe výročných správ a záverečných účtov

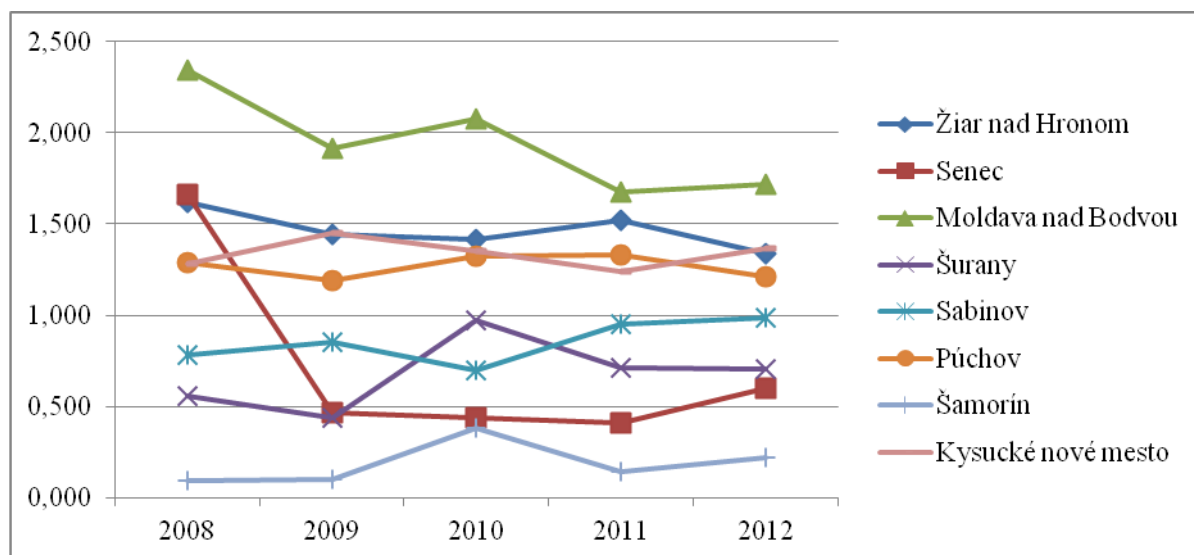
Aj v poslednom grafe znázorňujúcom vývoj čistej majetkovej sily vidíme, že jej hodnoty sú stabilné alebo mierne rastúce. Vo všetkých troch grafoch sledujeme viac-menej rastúcu tendenciu tohto indikátora, preto môžeme povedať, že v sledovanom období na vybranej vzorke obcí, nedochádzalo k výraznejším zmenám v objeme záväzkov a teda, že obce si rast hodnoty majetku zabezpečili z vlastných alebo nenávratných zdrojov.

3. Čistý príjmový efekt

„Čistý príjmový efekt majetku vyjadruje vplyv majetku na tvorbu príjmov do obecného rozpočtu z trhového využitia majetku. Vyjadri sa zo vzťahu:“⁶

$$\text{ČPE} = \frac{\text{celkové príjmy z majetku obce}}{\text{celková hodnota majetku obce}} \times 100$$

Graf č. 7: Čistý príjmový efekt obcí vo veľkostnej kategórii od 10 tis. – 20 tis. obyv.

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe výročných správ a záverečných účtov

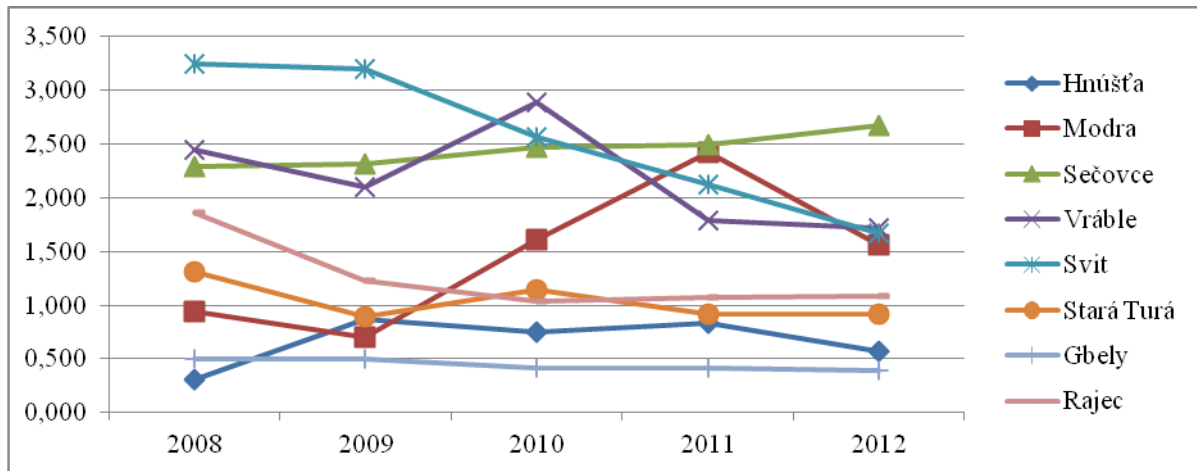
Čistý príjmový efekt sme prepočítali na 100 eur. Na základe tohto indikátora zistíme ako obce využívajú majetok vo svojom vlastníctve na podnikateľské účely. Z grafu je viditeľné že príjem z podnikania a vlastníctva majetku je nestabilný. Krivka zobrazujúca vývoj tohto príjmu v Moldave nad Bodvou je klesajúca. Celková hodnota majetku rástla, avšak príjmy

⁶ PAPCUNOVÁ, V. – BALÁŽOVÁ, E. 2006. *Majetok obcí*. Nitra: Sapv, 2006. s. 95. ISBN 80-89162-19-3. Vedecký časopis FINANČNÉ TRHY, Bratislava,

z majetku sa výraznejšie nemenili. Aj napriek tomu, že krivka je klesajúca, predstavuje najvyššiu hodnotu na každých 100 eur použitia majetku z pozorovaného súboru obcí. Naopak najnižší čistý príjmový efekt dosahuje Šamorín, ktorý v prepočte na 100 eur obecného majetku mal príjem z podnikania a využívania majetku len v rozmedzí od 0,093 eur do 0,382 eur. V obci Senec došlo k výraznému zníženiu od roku 2009 a to najmä v dôsledku poklesu príjmov z prenájmu majetku.

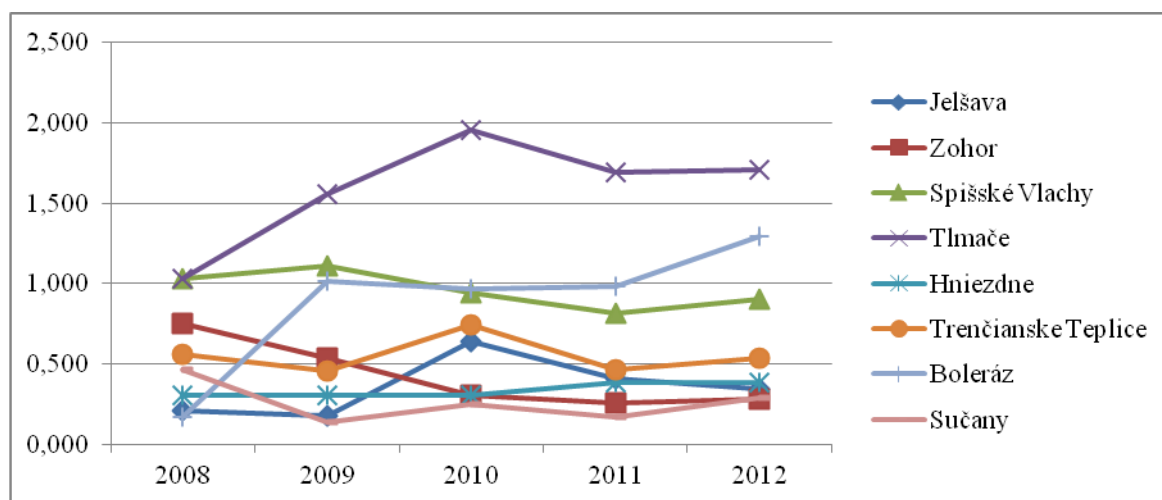
Graf č. 8: Čistý príjmový efekt obcí vo veľkostnej kategórii od 5 tis. – 10 tis. obyv.

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe výročných správ a záverečných účtov

Zvýšenie príjmov z prenajatých pozemkov v roku 2011 spôsobilo nárast čistého príjmového efektu v obci Modra. Práve príjmy z prenájmu pozemkov v obci Svit naopak zapríčinili znižovanie tejto hodnoty, keďže každým rokom mierne klesali.

Graf č. 9: Čistý príjmový efekt obcí vo veľkostnej kategórii od 1 tis. – 5 tis. obyv.

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe výročných správ a záverečných účtov

Za rastúcou krivkou v Tlmačoch sú zvýšené príjmy z prenájmov pozemkov a obecných bytov a to najmä v roku 2010, neskôr tieto príjmy klesli, ale len mierne. Aj v obci Boleráz sa zvyšovali príjmy z prenájmov, najmä z prenajatých budov, priestorov a objektov, výraznejšie tam však rástla aj celková hodnota majetku. V obci Zohor došlo k zníženiu z dôvodu klesajúcich príjmov z prenájmu. Na základe grafov je možné pozorovať, že čistý príjmový efekt je nestabilný a každým rokom sa vo väčšine obcí mení. Nízke až zanedbateľné hodnoty v niektorých obciach naznačujú, že sa obecný majetok v týchto obciach využíva predovšetkým na účely výkonu samosprávnych funkcií alebo na poskytovanie verejných služieb a nie na tvorbu príjmov z podnikateľskej činnosti.

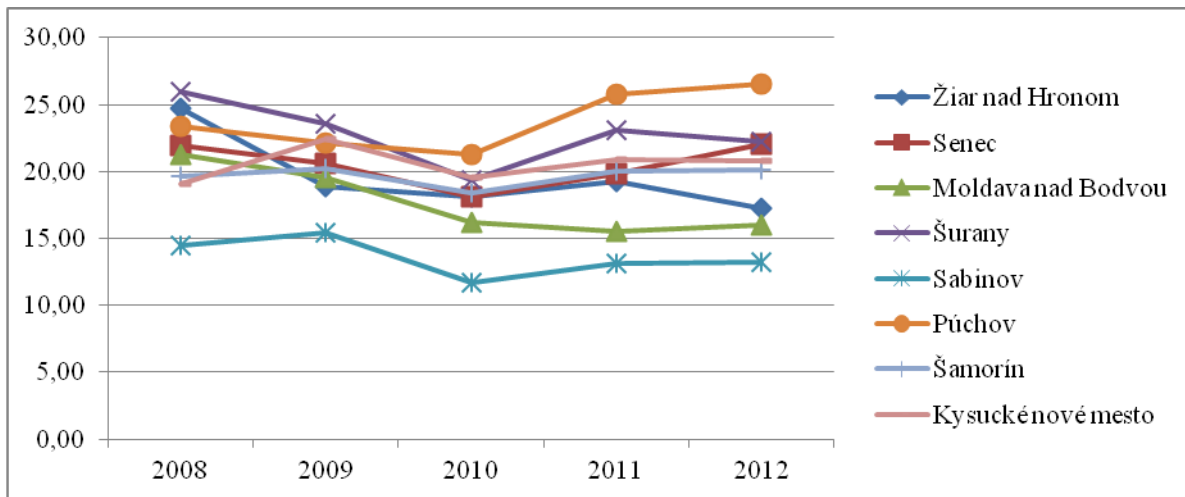
4. Hrubý príjmový efekt

„Hrubý príjmový efekt majetku vyjadruje tvorbu vlastných príjmov z celkového majetku obce. Vyjadri sa zo vzťahu:“⁷

$$\text{HPE} = \frac{\text{vlastné príjmy celkom}}{\text{celková hodnota majetku obce}} \times 100$$

⁷ PAPCUNOVÁ, V. – BALÁŽOVÁ, E. 2006. *Majetok obcí*. Nitra: Sapv, 2006. s. 95. ISBN 80-89162-19-3. Vedecký časopis FINANČNÉ TRHY, Bratislava,

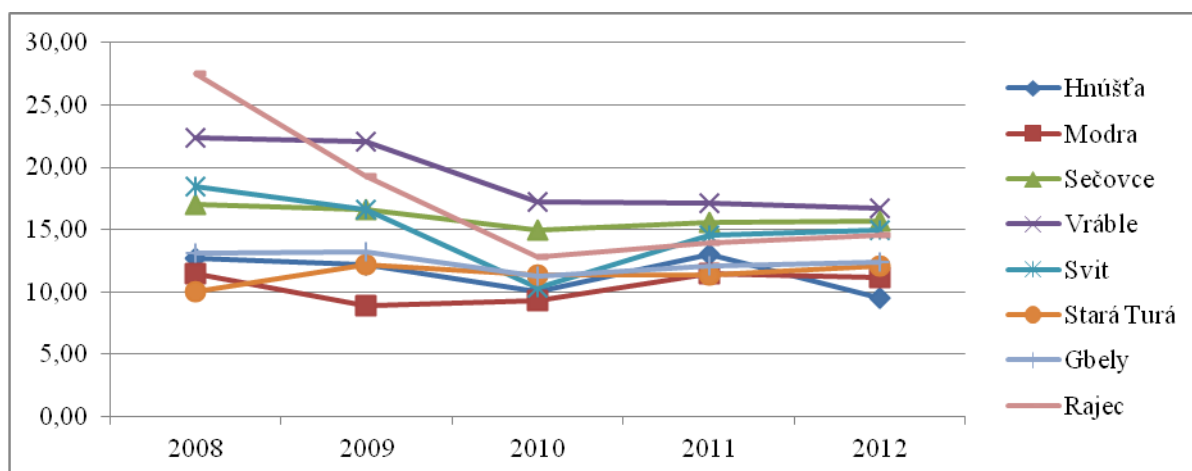
Graf č. 10: Hrubý príjmový efekt obcí vo veľkostnej kategórii od 10 tis. – 20 tis. obyv.

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe výročných správ a záverečných účtov

Na tomto grafe je možné pozorovať ako hodnota hrubého príjmového efektu vo viacerých obciach v rokoch 2009 a 2010 klesla. Príčinou bolo zníženie výnosov z daní z príjmov fyzických osôb. V týchto rokoch sa ekonomická a finančná kríza prejavila najvýraznejšie a v samosprávach spôsobila najmä výpadok príjmu z podielovej dane fyzických osôb.

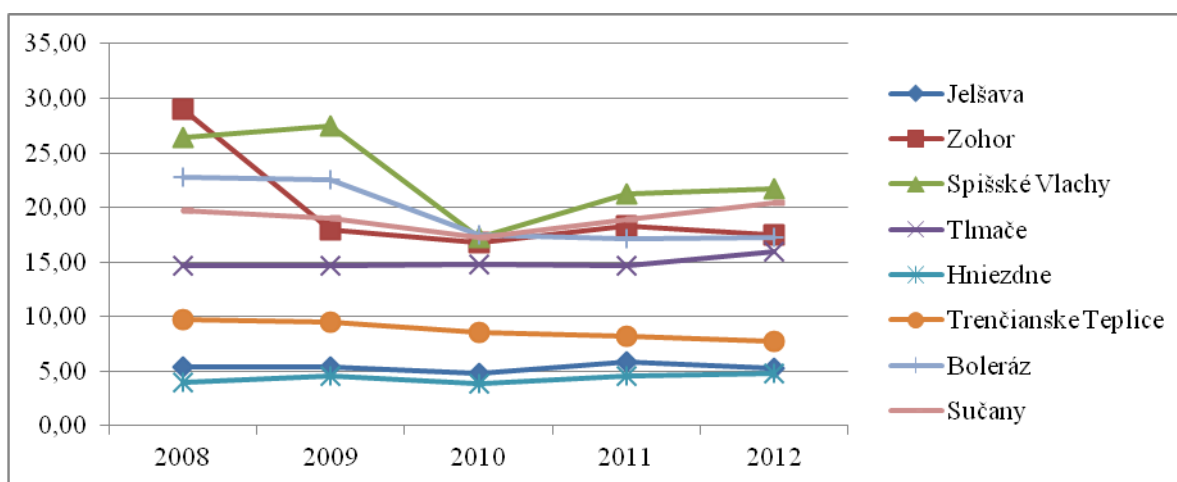
Graf č. 11: Hrubý príjmový efekt obcí vo veľkostnej kategórii od 5 tis. – 10 tis. obyv.

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe výročných správ a záverečných účtov

Aj v tomto prípade pozorujeme, že ak hodnota ukazovateľa hrubého príjmového efektu klesala, tak najmä v rokoch 2009 a 2010. Markantný pokles nastal v obci Rajec, a to hlavne zníženým výnosom z podielových daní. Od roku 2010 sa výnos z tejto dane mierne zvyšuje. Rovnaká situácia nastala aj vo Svite, kde oproti roku 2008 došlo k poklesu daní z príjmov o 7,47 % a v roku 2010 až o 24%.

Graf č. 12: Hrubý príjmový efekt obcí vo veľkostnej kategórii od 10 tis. – 20 tis. obyv.

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe výročných správ a záverečných účtov

V obciach do 5 000 obyvateľov sú vo viacerých obciach hodnoty stabilné, avšak aj dosť nízke. Najnižšie hodnoty má obec Hniezdne. V prepočte na 100 eur majetku obec vytvorila

Vedecký časopis FINANČNÉ TRHY, Bratislava,

Derivat 2015, ISSN 1336-5711, 3/2015

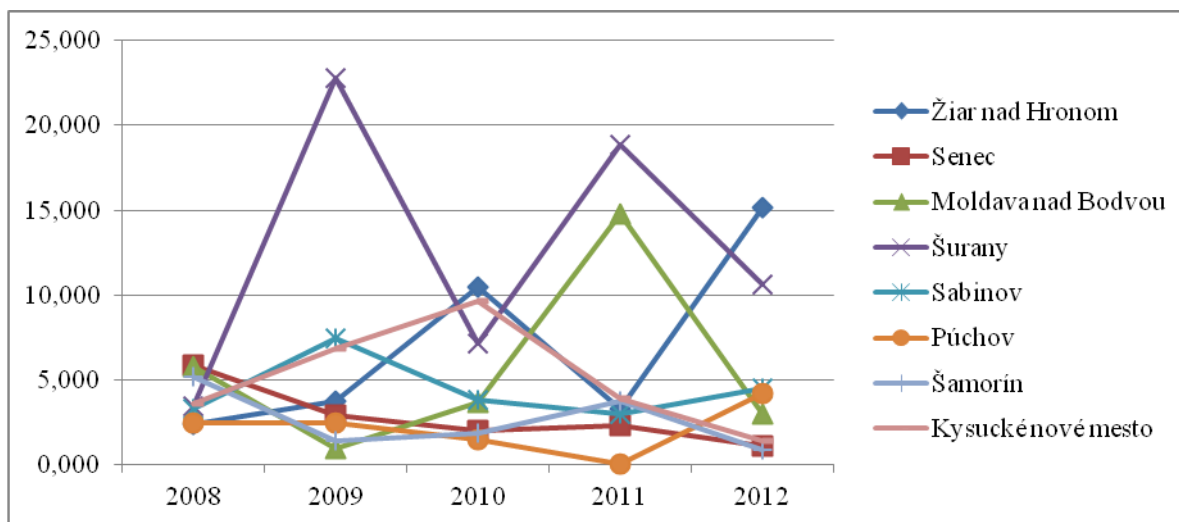
v sledovanom období 3,87 eur – 4,78 eur vlastných príjmov obce. Najvyššie hodnoty vykazujú Spišské Vlachy, aj keď v roku 2010 došlo k výraznému prepadu výnosu z podielových daní. V prepočte na 100 eur majetku vytvorili 17,27 eur – 27,49 eur vlastných príjmov. Väčšie zníženie hrubého príjmového efektu nastalo aj v obci Zohor. Indikátor hrubého príjmového efektu poukazuje na schopnosť tvorby vlastných príjmov z využitia majetku.⁸ Z uvedených výsledkov sme mohli pozorovať aj vplyv finančnej a ekonomickej krízy na tieto príjmy.

5. Reprodukčná schopnosť obce

„Reprodukčná sila vyjadruje schopnosť obce zabezpečiť príjmy z využívania majetku. Tieto príjmy súvisia jednak s využívaním majetku na trhové účely a zároveň z majetku, ktorý slúži na zabezpečovanie verejných služieb, ktoré sú čiastočne spoplatnené pre ich užívateľov, teda občanov.“⁹ Vyjadri sa zo vzťahu:

$$RSO = \frac{\text{kapitálové príjmy celkom}}{\text{celková hodnota majetku obce}} \times 100$$

Graf č. 13: Reprodukčná schopnosť obcí vo veľkostnej kategórii od 10 tis. – 20 tis. obyv.

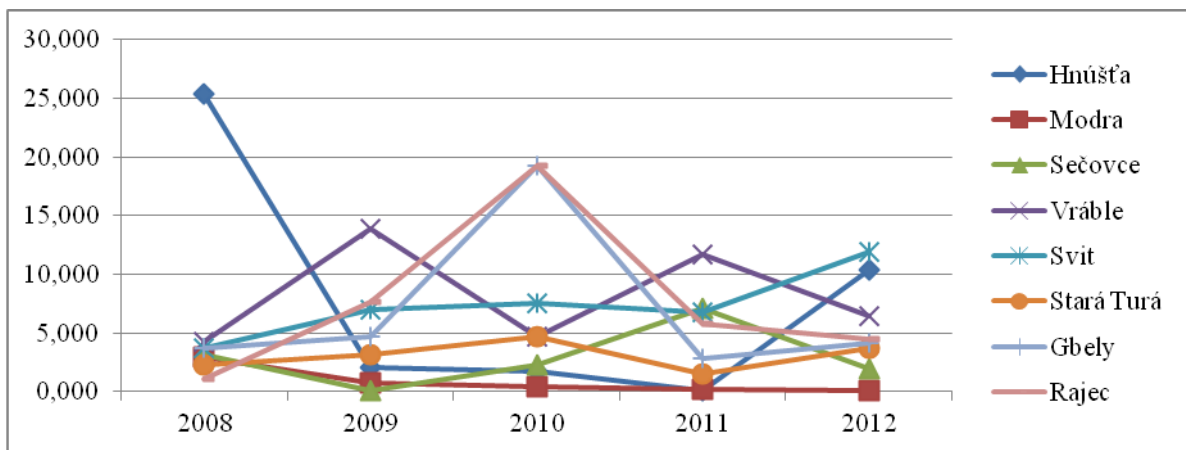
Zdroj: Vlastné spracovanie na základe výročných správ a záverečných účtov

⁸ PAPANOVÁ, V. – BALÁŽOVÁ, E. 2006. *Majetok obcí*. Nitra: Sapv, 2006. s. 95. ISBN 80-89162-19-3.

⁹ SEDLÁKOVÁ, S. 2012. *Finančné ukazovatele – nástroje na hodnotenie hospodárenia obcí*. In: Ekonomické spektrum. 2012, roč. 8, č. 1, s. 36. ISSN 1336-9105

Reprodukčná schopnosť obce je daná ako podiel celkových kapitálových príjmov a celkovej hodnoty majetku. Reprodukčná schopnosť klesala a stúpala najvýraznejšie v obciach Šurany a Žiar nad Hronom. Za nestabilnou krivkou sú granty a transfery plynúce do rozpočtov obcí. V obci Žiar nad Hronom klesali aj príjmy z predaja kapitálových aktív a pozemkov v rokoch 2009 až 2011. Vyššiu krivku v roku 2011 v Moldave nad Bodvou zapríčinili taktiež vyšší objem grantov a transferov.

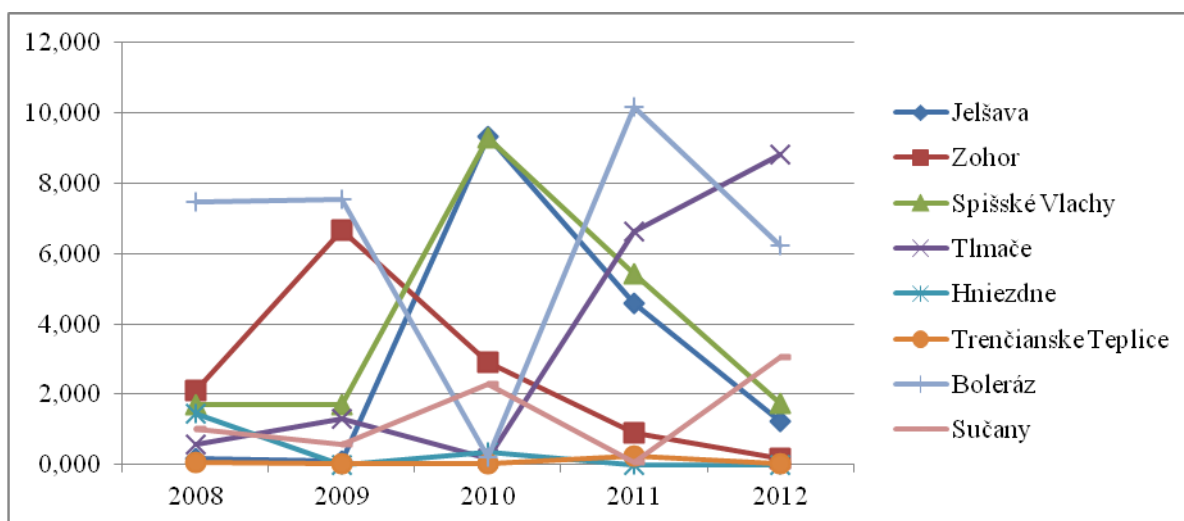
Graf č. 14: Reprodukčná schopnosť obcí vo veľkostnej kategórii od 5 tis. – 10 tis. obyv.

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe výročných správ a záverečných účtov

Najvyšší prepád reprodukčnej schopnosti je možné vidieť v Hnúšti, ktorú spôsobilo zníženie príjmov z kapitálových aktív a takisto aj zníženie grantov aj transferov. Predajom kapitálových aktív, pozemkov a poskytnutými dotáciami sa v roku 2010 zvýšila reprodukčná schopnosť v obciach Gbely a Rajci. Veľmi nízka, priam zanedbateľná hodnota tohto indikátora bola v obci Modra. Jej kapitálové príjmy sú natoľko nízke, že v rokoch 2010 až 2012 na reprodukciu majetku v hodnote 100,-eur zabezpečilo prostriedky len v hodnote od 0,22 eur až 0,77 eur.

Graf č. 15: Reprodukčná schopnosť obcí vo veľkostnej kategórii od 1 tis. – 5 tis. obyv.

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe výročných správ a záverečných účtov.

V tejto veľkostnej kategórii obcí, je schopnosť týchto obcí zabezpečiť prostriedky na reprodukciu majetku veľmi nízke. V Trenčianskych Tepliciach v rokoch 2011 a 2012 je hodnota tohto indikátora dokonca nulová. Najvyššiu reprodukčnú schopnosť vykazujú obce Spišské Vlachy, Jelšava a Boleráz a to v rokoch 2010 a 2011. Aj v tomto prípade sú za vyššími cudzie zdroje v podobe grantov a transferov. V Spišských Vlachoch sa však zvyšovali aj príjmy z predaja kapitálových aktív a pozemkov.

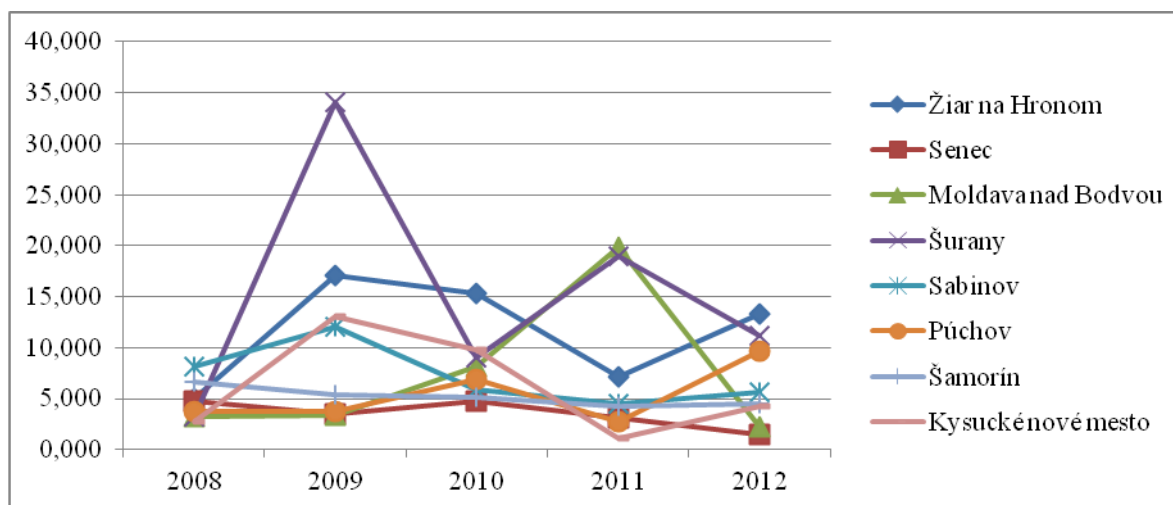
6. Reprodukčná sila obce

„Reprodukčná sila obce vyjadruje podiel kapitálových výdavkov na rozvoj obce vo vzťahu k celkovej hodnote disponibilného majetku.“¹⁰ Vyjadri sa zo vzťahu:

$$RSi = \frac{\text{Kapitálové výdavky celkom}}{\text{Celková hodnota majetku obce}} \times 100$$

¹⁰ PAPANOVÁ, V. – BALÁŽOVÁ, E. 2006. *Majetok obcí*. Nitra: Sapv, 2006. s. 95. ISBN 80-89162-19-3. Vedecký časopis FINANČNÉ TRHY, Bratislava,

Graf č. 16: Reprodukčná sila obcí vo veľkostnej kategórii od 10 tis. – 20 tis. obyv.

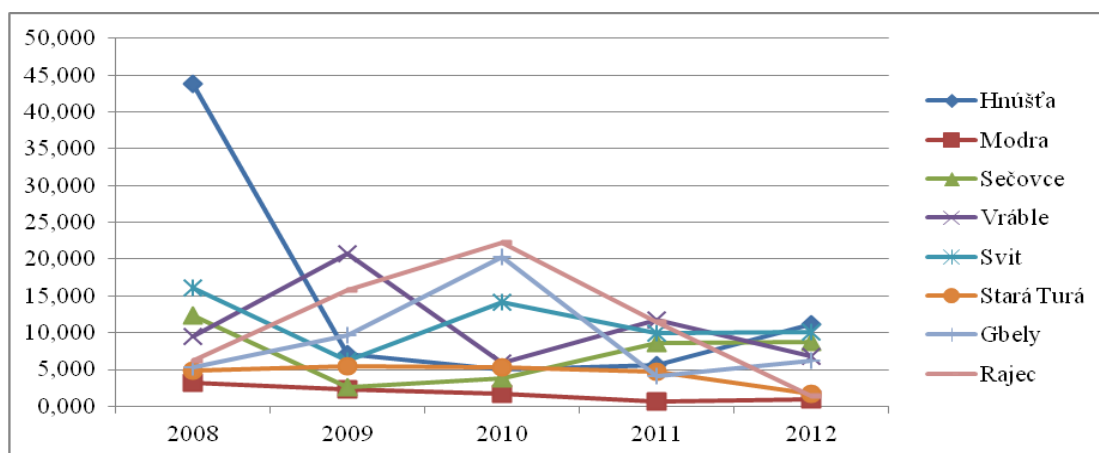

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe výročných správ a záverečných účtov

Reprodukčná sila obce vyjadruje úroveň reprodukcie obecného majetku v určitom období, teda koľko kapitálových výdavkov vydali obce na rozšírenie obecného majetku. Z grafu vyplýva, že najviac výdavkov vynaložili v obci Šurany, aj keď hodnota reprodukčnej sily je v každom roku iná.

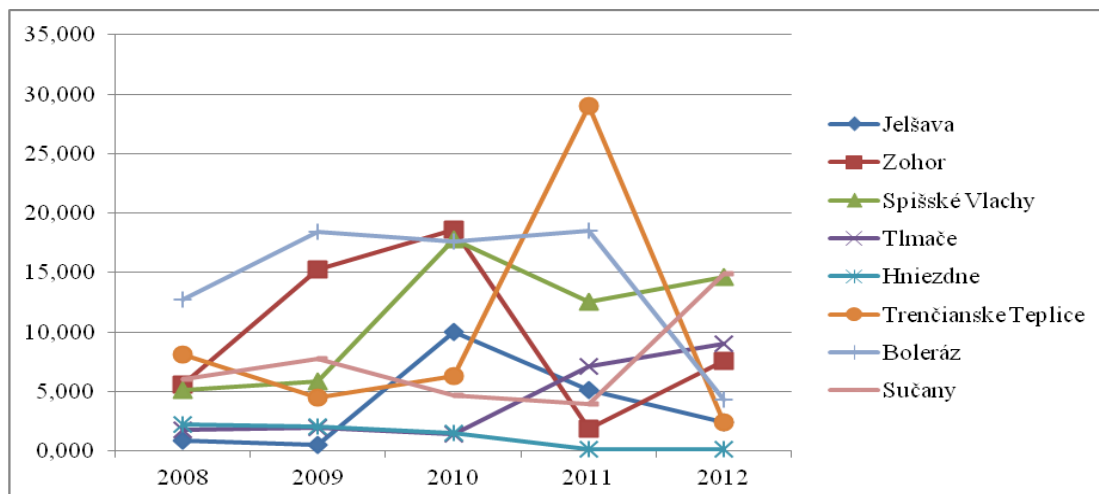
Graf č. 17: Reprodukčná sila obcí vo veľkostnej kategórii od 5 tis. – 10 tis. obyv.

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe výročných správ a záverečných účtov

Za výrazným prepadom reprodukčnej sily v Hnúšti boli znížené výdavky verejnej správy, takmer o 7 miliónov eur oproti roku 2008. Pôčinili sa o to tiež znížené transfery. V obci Rajec reprodukčná sila v roku 2010 vzrástla, aj vďaka zvýšeným výdavkom na rozvoj obcí a tiež výdavkami na školstvo. Zvýšeným objemom grantov a výdavkov na rekonštrukčné práce stúpila krivka aj v Rajci.

Graf č. 18: Reprodukčná sila obcí vo veľkostnej kategórii od 1 tis. – 5 tis. obyv.

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe výročných správ a záverečných účtov

Najnižšiu reprodukčnú silu v tejto vzorke obcí vykazujú Hniezdne. V rokoch 2010 a 2011 na 100 eur majetku obce pripadá menej ako 10 centov. Pre porovnanie, v obci Trenčianske

Teplice, kde je najvyššia reprodukčná sila v roku 2011, pripadá na 100 eur majetku 29,9 eur kapitálových výdavkov. V obci Boleráz došlo k zníženiu hodnoty ukazovateľa na konci sledovaného obdobia a to z dôvodu nižšieho objemu výdavkov do investičnej činnosti.

Záver

Okrem toho, že vlastníctvo majetku obcí je dôležité na výkon samosprávnych funkcií, je tiež základom ekonomickej samostatnosti a rozvoja obcí. Preto je veľmi dôležité, aby obce a mestá hospodárili so svojim majetkom čo najefektívnejšie a získali z neho čo najväčší úžitok v podobe ekonomického, spoločenského a územného rozvoja. Jednou z možností ako zistiť efektívnosť využívania obecného majetku je finančná analýza. Finančná analýza nám poskytuje údaje o finančnom zdraví obce a tiež môže byť výsledkom riadenia finančného manažmentu obce. Poskytuje nám prehľad o silných a slabých stránkach vo využívaní obecného majetku. My sme túto analýzu vykonali niekoľkými metódami.

Prvou bola metóda hodnotenia efektívnosti pomocou benchmarkingových indikátorov. Na vzorke miest zaradených do rôznych veľkostných skupín sme porovnávali úžitky z využívania majetku a zisťovali sme reprodukčnú schopnosť a majetkovú silu obcí. Z analýzy sme dospeli k záveru, že väčším obciam sa darí využívať majetok efektívnejšie, je to samozrejme ovplyvnené aj rozsahom majetku, ktorým tieto mestá disponujú. Zistili sme tiež, že väčšie mestá sú ochotnejšie vykonávať podnikateľskú činnosť so svojim majetkom, nakoľko menšie mestá príjmy z majetku využívajú najmä na výkon samosprávy. Postrehli sme tiež, že v období pretrvávania hospodárskej krízy, došlo k miernemu poklesu istých príjmov. Avšak tieto poklesy boli čiastočne regulované štátom, preto neboli také výrazné.

Každá obec disponuje rôznym majetkom. Možností ako ho čo najefektívnejšie využiť je mnoho a niekoľko z nich sme v príspevku uviedli. Základom je poznať aktuálny stav majetku a jeho príležitosti. Dôležité však je, aby obce nakladali s majetkom tak, aby okrem zisku z neho plynúceho sa zabezpečil kvalitný a spokojný život svojich občanov.

Zoznam použitej literatúry

- [1] FLORES ,S. M. 2006. *Benchmarking : An Essential Tool for Assesment*, Jossey-Bass: Improovment andAccountability.2006. s. 98. ISBN 978-0787987589
- [2] HALLIGAN, J., BOUCKAERT, G. 2010. *Performance Management in the Public Sector*. Routledge, New York, 2010. s. 198. ISBN 0-203-030-80-X.
- [3] KAŠIAR, J. 2010. *Nájom a podnájom majetku obcí*. Považská Bystrica: Uniprint, 2010. s. 70. ISSN 1337-0448.
- [4] MIHALIKOVÁ, E. 2011. *Finančná situácia a výkonnosť v samospráve*. Košice: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, 2011. s. 52. ISBN 978–80-7097–898 -6.
- [5] NEMEC, J. – WRIGHT, G. 1997. *Public Finance – Theory and practise in the central european transition*, 1997. ISBN 80-967616-3-3
- [6] PAPCUNOVÁ, V. – BALÁŽOVÁ, E. 2006 . *Majetok obcí*. Nitra: Sapv, 2006. s. 38. ISBN 80-89162-19-3.
- [7] PEKOVÁ, J. – PILNÝ, J. 2002. *Verejná správa a finance veřejného sektora*. Praha: Aspi, 2002. s 185. ISBN 80-7357-052-1.
- [8] PROVAZNÍKOVÁ, R. 2009. *Financování měst, obcí a regionu: teorie a praxe*. 2. aktualizované a rozšířené vydání. Praha : GRADA, 2009. s 86. ISBN 978-80-247-2789-9.
- [9] ŘÍHA, J. 2013. *Majetok obce a osobitosti pri hospodárení s ním*. Bratislava: Iura edition, 2013. s. 4. ISSN s. 1337-7523
- [10] ŠIROKÝ, J. 2004. *Bechmarking ve veřejné správě*. Praha : Ministerstvo vnitra České republiky, 2004. s. 88. ISBN 80-33-49535-5.

Legislatívne normy:

- [1] Zákon č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy
- [2] Zákon č. 138/1990 Zb. o majetku obcí
- [3] Zákon č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení

Články v elektronických časopisoch a iné príspevky:

- [1] ŠPAČEK, M.: *K čemu a jak využít benchmarking*. In. Moderní řízení, č.4, 2005, ISSN 0026-8720. [online]. Dostupné na internete: <http://modernirizeni.ihned.cz/c1-15978810-k-cemu-a-jak-vyuzit-benchmarking>
- [2] ŽÁRSKA, E. *Finančná kapacita obce ako determinant rozvoja*. [online]. Dostupné na internete: http://kvf.vse.cz/storage/1239811888_sb_zarska.pdf

Kontaktné údaje

Ing. Zuzana BRINDZOVÁ, PhD.
odborná asistentka
Katedra financií
Národohospodárska fakulta
Ekonomická univerzita
Dolnozemska 1,
852 35 Bratislava
email: brinzova.euba@gmail.com